

DINO, DODO EN DODAARS

GENESIS 1: 20-25

JEROEN SYTSMA,
ter gelegenheid van Dierendag 2009

1. Vullen

Genesis 1 is en blijft een schitterend Bijbelgedeelte om te lezen.
Om verschillende redenen.

- God is aan het woord!
Niemand was erbij toen God de wereld maakte,
maar wie Genesis leest, krijgt te horen wat God zelf erover vertellen wil.
- En dus zit dit hoofdstuk ook nog eens boordevol theologie, d.w.z. je leert God kennen.
Soms zit dat in een enkel woord.
Zon en maan worden 'lampen' genoemd.
Met één woord wordt het zeer wijdverbreide geloof in astrologie van tafel geveegd.
- Genesis 1 is ook mooi door de prachtige taal en de prachtige opbouw.
Stapje voor stapje wordt de wereld zo dat mensen er kunnen wonen.

De eerste en de laatste drie scheppingsdagen horen op een bijzondere manier bij elkaar.
De ruimte die God schept op dag 1, 2 en 3 wordt opgevuld op dag 4, 5 en 6.

Dag 1: licht en duisternis	Dag 4: zon, maan en sterren
Dag 2: lucht en water	Dag 5: vissen en vogels
Dag 3: land	Dag 6: landdieren en mensen

In het begin was de aarde nog doods en leeg.
Die leegte was een soort aanklacht.
Die mocht niet leeg blijven, want God is een God van overvloed.
Hij wilde de aarde vullen.
Overal moest het werk van zijn hand te vinden zijn.

Nou, dat is gelukt!
Op ieder plekje op aarde zijn schepselen aanwezig.
Soms onder de meest barre omstandigheden.
Verwacht je iets moois op een plek waar het de helft van het jaar stikdonker en 50 graden onder nul is?
Welnu, er zijn Keizerspinguïns op de Zuidpool!
De laatste jaren hebben onderzoekers weer heel veel nieuw leven ontdekt:
Heetwaterbronnen op 10 km diepte in de oceaan, waar kokend heet zwavelwater opborrelt:
er zijn bacteriën die zich daar thuis voelen.

God is een God van overvloed. Hij vult de aarde.
Laat ook eens wat aantallen tot je doordringen:
1 miljoen mieren in één mierenhoop
1 miljoen gnoes in één lange trektocht op de grens van Kenia en Tanzania
100 miljoen monarchvlinders overwinterend op één plek in Mexico
500.000 bonte strandlopers in grote wolken boven de Waddenzee.

God is een God van overvloed. Hij wil de aarde vullen.
Vooral ook ... met zichzelf.
De rest van de Bijbel gaat daarover.
Door de keuze van mensen tegen God is er een geestelijke leegte in deze wereld gekomen.
Maar God wil die vullen.
Luister hoe in een paar bekende woorden uit de Bijbel doorklinkt
dat God de wereld met zichzelf wil vullen:
Daarom bidden we: Laat *uw* koninkrijk komen.
Daarom zei Jezus: Trek de wereld in met het goede nieuws van God
- *tot aan de einden van de aarde*.
Daarom is Gods belofte voor de toekomst dat Hij *alles in allen* zal zijn.

Door jouw keuzes tegen God is er een geestelijke leegte in jouw leven gekomen,
is je hart woest, doods en leeg.
Maar God wil het vullen,
met zijn aanwezigheid, zijn liefde, zijn heilige Geest:
God, zoals Hij actief wil zijn in jouw leven.
Zoals God de zee, de lucht en de aarde vulde met leven,
zo wil Hij jou vol van leven maken.
Heel veel van jullie mochten het al ervaren:
Het is heerlijk om God te kennen, te weten en te ervaren dat Hij bij je is!
Er zijn er hier vast ook mensen die hun leven nog leeg weten.
Misschien probeer je die leegte op te vullen met van alles en nog wat,
behalve met God.
Denk aan de schepping!
God is Schepper. Jij bent schepsel.
God weet wat leven is, en Hij wil je dat leven geven.
Vraag het aan God. Zoek het bij God. Stel je ervoor open.
God is een God van overvloed. Hij wil de aarde vullen. Hij wil je hart en leven vullen.

2. Leven

God vult zee, lucht en aarde met *levende* wezens.
Je krijgt er haast de kriebels van als je leest over dag 5 en 6:
al die levende wezens die *wemelen, vliegen, zwemmen, kruipen en krioelen*.

Dieren zijn belangrijk voor God.
Van de zes scheppingsdagen neemt Hij *anderhalve dag* om dieren te scheppen!

Levende wezens

We spreken over leven. We staan hier op heilige grond.

Als je iets ziet of voelt wat leeft, dan ben je heel dicht bij het mysterie van God.

Misschien klinkt dit je wat erg verheven en gedragen in de oren, maar: denk na!

Leven. Zo eindeloos bijzonder. Kies maar wat uit.

Een huismus: Hij kijkt, eet, vliegt, tjlpt, vecht, paart, bouwt een nest, neemt een stofbad, koestert zich in de zon.

Hij leeft!

En welk onderdeel van een huismus je ook maar neemt, bijvoorbeeld één veer, je valt van de ene verbazing in de andere.

Een hoogleraar in Wageningen begon zijn werk met een lezing die hij de titel gaf:

Alles is altijd ingewikkelder.

In de schepping blijkt alles altijd nog weer complexer in elkaar te zitten dan je al dacht.

Een vogelonderzoeker die niet in God geloofde, bestudeerde vogelveren.

Hij zei: het bestuderen van een vogelveer is *een vernederend proces*.

Je kunt nog zo trots zijn op wat mensen bereikt hebben, het valt in het niet bij één huismussenveertje.

Het is de grote vraag die evolutiebiologen zichzelf stellen:

hoe kan het toeval een werkelijkheid scheppen die eindeloos veel ingewikkelder is dan wat mensen met intelligentie en hulpmiddelen kunnen maken?

Leven.

Er is een nog grotere vraag die evolutie-onderzoekers stellen:

waar komt leven vandaan?

Alles wat we er tot nu toe van weten, vatte een niet-christelijke bioloog zo samen:

Het is *verbijsterend onwaarschijnlijk* dat leven toevallig ontstaat.

Die Wageningse professor waar ik het over had,

noemt de evolutietheorie een gebouw zonder ingang.

En het gekke is:

mensen die niet geloven, doen vaak wat neerbuigend over mensen die wel geloven.

Ze zeggen: God bestaat niet, de evolutietheorie heeft het bewezen,

dus stop met dat kinderachtige gedoe.

Maar ze hebben zelf een nog veel groter geloof!

Het grootste geloof dat je op deze aarde tegenkomt, is het atheïsme:

geloven dat het leven *spontaan* is voortgekomen uit levenloze troep.

Het is alleen een geloof zonder ook maar een spoortje bewijs.

Ik heb in ieder geval niet genoeg geloof om een atheïst te zijn.

Ik geloof in God de Schepper.

Ik geloof in zijn almacht en creativiteit.

Ik geloof dat het leven,

het aller aller aller-bijzonderste dat in het hele heelal bestaat, gemaakt is door mijn God en Vader.

Daar kan ik met mijn verstand nog een beetje bij.

Levende wezens

We staan hier op heilige grond.

Kijk om je heen, ontdek iets over deze schepping en je leert God kennen:

Creativiteit.

Alleen al in Nederland komen meer dan 3000 verschillende vlinders voor.

En God is een vogelliefhebber! Hij schiep 10.000 verschillende soorten vogels.

Uitbundigheid.

Dieren in alle soorten en maten, kleuren, vormen, geluiden, gedrag.

Over één fruitvliegje kun je een hele boekenkast volschrijven!

In totaal zijn er waarschijnlijk zo'n 10 miljoen verschillende dieren.

En - ik noem het maar – *Intelligentie.*

De kringloop van het leven, het samenspel tussen dieren en planten,
het is van een ongekende pracht en complexiteit.

En net als bij de sterren moet God een soort voorpret gehad hebben.

Hij wist al van 100 miljard bacteriën in één stel gezonde darmen.

Wij weten dat pas zo'n 200 jaar.

God wist al van zaadcel en eicel als bron van nieuw leven.

Wij weten dat nog maar 150 jaar.

God weet alles al van het leven in de diepzee.

Wij weten daar nog steeds bijna niks van.

Wil je vandaag nog een wonder meemaken?

Kijk straks buiten naar zilvermeeuwen die spelen met de wind.

Ga wandelen met je hond.

Of knijp gewoon in je vel.

3. Dino

Het scheppingsverhaal vertelt over God, dieren en mensen.

Wat hebben ze met elkaar te maken?

Met behulp van drie verschillende dieren wil ik daar nog iets over zeggen:

Dino, dodo en dodaars.

Eerst de dino – het koosnaampje voor de dinosaurus.

Al zijn dat wel de laatste dieren waar je een koosnaampje bij verwacht.

Wat een reuzen! Wat een power!

De grootste dino die ooit geleefd heeft, is de Argentinosaurus.

40 meter lang. 80.000 kg zwaar.

En speciaal voor de kinderen:

Hij at 2000 kilo gras per dag

en daarvan draaide deze dino iedere dag een drol zo groot als een auto!

Wat een reuzen!

Alleen: ze zijn nogal uitgestorven.

Alleen in het meer van Loch Ness zit er misschien nog een. 😊

Uitgestorven dieren. Daar zijn er tienduizenden van.
En vroeger dacht ik dat al die fossielen het bewijs voor evolutie waren.
Ik kon God en de uitgestorven dinosauriërs niet met elkaar rijmen.

Maar denk even na:

Een levend wezen van 80.000 kilo,
dat van kop tot staart bestaat uit triljarden levende cellen,
dat zenuwbanen heeft van 40 meter lang
en een bloedvatenstelsel van tienduizenden kilometers

Als je dan per se wilt geloven dat leven toevallig ontstaat,
hou het dan bij een paar simpele kleine eencelligen.

Kom niet met het krankzinnige verhaal dat een levend wezen zo groot als een flat, toevallig ontstaat.

Natuurlijk is de Argentinosaurus de lieveling van de evolutie-onderzoekers.

Maar hij is 80.000 kilo zwaar bewijs voor de Schepper.

Tegelijk plaatsen de uitgestorven dieren je voor een hoop vragen:

over de leeftijd van de aarde,

over de zeer lange periode dat er al wel dieren, maar nog geen mensen waren (wanneer je afgaat op sporen in aardlagen)

over de zorg van God voor zijn schepping: 2/3^e van alle dieren die er ooit waren,
is uitgestorven

over wat Tyrannosaurus Rex gegeten heeft ...

Het scheppingsverhaal lijkt te vertellen dat er voor de zondeval geen dood bestond.

En dat dieren geen andere dieren aten.

Zaden en vruchten voor de mens. Gras en bladeren voor de dieren.

Maar een Tyrannosaurus Rex die op een grassprietje kauwt?

Een huismus die een tarwekorrel met rust laat?

Merels die kersenboom*blad* eten in plaats van kersen?

Maar in het boek Job vertelt God zelf vol trots hoe knap de leeuw op z'n prooi jaagt
en hoe de raaf zijn jongen voert.

Dieren eten dieren. Zo heeft God ze gemaakt. Vanaf het begin.

In de kringloop van het leven was er de dood .

De dood die er nog niet was, was de geestelijke dood.

God die zich terugtrekt van zijn schepping.

En als je het nog steeds moeilijk vindt om God in verband te brengen met zulke enorme
dieren,

bedenk dan dat het allergrootste dier dat ooit leefde

vandaag nog steeds in de oceaan rondzwemt:

de blauwe vinvis: 140.000 kilo, slagaders van 0,5 m doorsnee, topsnelheid van 50 km/u.

Komt laten wij aanbidden

Dino's plaatsen ons voor vragen.

Vragen over de schepping.

Vragen over de Schepper.

Maar die vragen zijn ook heilzaam.

Ze kunnen het beeld van God dat je gemaakt hebt, flink door de war schudden.

God is niet de aardige eigenaar van de kinderboerderij.

Hij is God.

4. Dodo

Ook de dodo is uitgestorven.

Waarschijnlijk is de dodo zelfs het bekendste kortgeleden uitgestorven dier.

400 jaar geleden werd de laatste gezien.

In de 200 jaar daarvoor vakkundig uitgeroeid door de mens.

En helaas heeft de dodo al heel wat opvolgers gekregen:

de blauwe antilope, de kroonduif, de kaapse leeuw, de reuzenalk, de steller zeehoe.

En dat zijn dan nog allemaal grote dieren met een hoog knuffelgehalte.

Hoeveel kleinere dieren er al uitgestorven zijn,

dieren die misschien nog niet eens ontdekt waren,

niemand zal het ooit weten.

Wat we wel weten is dat wereldwijd duizenden dieren met uitsterven bedreigd worden.

1 op de 8 vogels bijvoorbeeld

En dat allemaal omdat mensen nooit genoeg hebben.

Ze schieten of vangen teveel dieren.

Ze vernietigen hun leefgebied.

Ze vervuilen hun water.

Mensen willen bijvoorbeeld vlees eten, veel vlees.

Dus moeten er veel runderen zijn, heel veel runderen.

Dus zijn er uitgestrekte weiden en sojaplantages nodig.

En dus gaat het oerwoud eraan, honderden hectares per dag.

Eén hectare oerwoud bevat misschien wel meer soorten dieren dan heel Nederland bij elkaar.

In elke hamburger zit een stukje uitgestorven Amazonepijlgifkikker.

En misschien denk jij nu: wat moet ik met de Amazonepijlgifkikker?

Maar dat is precies het probleem.

Ik.

Wij laten de wereld om onszelf draaien.

En dieren hebben nut voor zover wij er iets aan hebben.

Want wij zijn het belangrijkste.

Voor die houding hebben wij een woord: egoïsme. Ikke ikke ikke.

God keert zich daartegen met zijn scheppingsverhaal.

Deze wereld is niet van jou, maar van God.

De dodo houdt je een spiegel voor:

Je kijkt in die spiegel en ziet: Ik ben een egoïst.

Ik ben erop uit het onderste uit de kan te halen, voor mijzelf, eventueel ten koste van anderen.

Ik wil *nu*, *veel* en *goedkoop* eten

– en wat ik daar de schepping mee aandoe, dat kan me geen klap schelen.

Ik ben een egoïst. Dat is slecht nieuws.

Maar God laat het me weten. En dat is goed nieuws.

Want God laat je het kwaad in je leven alleen maar zien, omdat Hij er ook de oplossing voor heeft.

Hij wil je van jezelf laten schrikken, zodat je vlucht naar Jezus Christus.

De enige mens die elk egoïsme vreemd was, maar die er wel aan kapot ging aan het kruis.

Jezus Christus, een *duif* daalde op Hem neer – symbool voor de heilige Geest.

Jezus, Hij is het *lam* van God – want Hij gaf zijn leven als offer voor ons.

Hij is de *leeuw* uit de stam van koning David. De enige echte Lion King.

Volg Hem.

Zoek zijn hulp en leiding in je strijd tegen je egoïsme.

Volg Hem als schepsel en leer goed te zijn voor de schepping.

5. Dodaars

Het scheppingsverhaal vertelt over God, dieren en mensen.

Wat hebben ze met elkaar te maken?

De dino geeft je groots bewijs voor de Schepper

en doet je tegelijk beseffen dat je zoveel van God niet weet en begrijpt.

De dodo houdt je een spiegel voor:

je bent een egoïst en alleen Jezus Christus kan je daarvan bevrijden.

En de dodaars?

De dodaars vind ik het liefste vogeltje van Nederland.

Het is een soort fuut, maar dan veel kleiner, ongeveer zo groot als een spreeuw.

Ik word altijd blij als ik een dodaars zie.

Zo'n prachtig beestje.

Ik noem de dodaars vanmorgen als voorbeeld van al die prachtige natuur die God om ons heen geeft.

Als je maar verder kijkt dan je neus lang is.

En heel die natuur, heel die schepping spreekt van God.

Elke dodaars is een uitnodiging:

om God te aanbidden

en om te zorgen voor de schepping.

Geloven in God de Schepper en geen aandacht hebben voor natuur en milieu,

dat is net zoets als zeggen dat je van Rembrandt houdt, terwijl je zijn schilderijen vernielt.

Elke dodaars is een uitnodiging:

geniet van de schepping,

aanbid God en dank Hem voor de mussen in je tuin,
verwonder je over de creativiteit en uitbundigheid van God,
leer kijken, leer zoeken naar Gods werk om je heen,
kijk eens in een vogelboek, een flora, een strandgids
word lid van het Wereld Natuur Fonds of Natuur Monumenten
zet je in voor het milieu:
minder vlees, meer fietsen,
minder douchen, meer ecologische katoen in je kleding
weet wat je eet
breng je chemisch afval weg waar het hoort
en houd je ogen en oren open.

En dat allemaal *niet* omdat dat vandaag de dag zo hoort
of omdat je je groot wilt houden voor de burens
of omdat we onszelf uiteindelijk in problemen brengen als we de schepping kapot maken.

Doe het omdat je van God houdt. Je Schepper.
En Hij van jou. Schepsel.

Amen